

Právnická fakulta
Masarykovy univerzity v Brně
Veveří 70, 611 80 Brno, Česká republika

⇒ *Bakalářský studijní program „Evropská hospodářská, správní a kulturní studia“, jaro 2005, 2. semestr – povinný předmět* ⇔

Právní nauka II (BEP201Zk)

Garant: JUDr. Stanislav KADEČKA, Ph.D.

Přednášející: prof. JUDr. Jan FILIP, CSc. • JUDr. Jana JURNÍKOVÁ, Ph.D.
JUDr. Stanislav KADEČKA, Ph.D. • doc. JUDr. Vladimír KRATOCHVÍL, CSc. •
doc. JUDr. Jiří KROUPA, CSc. • JUDr. Petr MRKÝVKA, Ph.D.
doc. JUDr. Alexandr NETT, CSc. • JUDr. Ivana PAŘÍZKOVÁ, Ph.D.
JUDr. Ing. Michal RADVAN • JUDr. Kateřina ŠIMÁČKOVÁ
doc. JUDr. Vladimír TÝČ, CSc.

Anotace předmětu:

Zatímco cílem předmětu Právní nauka I bylo získání základní představy o právních pojmech a procesech, je cílem předmětu Právní nauka II získání základní představy o právu veřejném, zejména potom o českém právu veřejném. V průběhu výuky tak budou studenti seznámeni se strukturou, prameny, metodami základních českých veřejnoprávních disciplin. Důvodem zavedení tohoto povinného předmětu je ta skutečnost, že bez alespoň základní představy o českém ústavním, správním, finančním a trestním právu nelze efektivně studovat tuto problematiku v jeho nadstavbové složce, tj. právu evropském či v evropském a mezinárodním kontextu.

Rozsah předmětu: 2/0

Ukončení: zkouška (písemná + ústní)

Program přednášek

- 21. 2. 2005 Vztah mezinárodního, evropského a českého práva.
- 28. 2. 2005 Postavení jednotlivce v podmínkách sjednocující se Evropy (občanství – státní občanství, Evropská úmluva o státním občanství, občanství EU; jednotlivé soustavy zakotvení základních práv a svobod v ČR, Radě Evropy a EU, úprava základních práv a svobod v členských státech EU; vzájemné vztahy a evropská lidskoprávní kultura, evropský standard lidskoprávní ochrany).
- 7. 3. 2005 Právo na soudní ochranu v podmínkách ČR a Evropy (soudní soustava v ČR, Evropský soud pro lidská práva, Evropský soudní dvůr a soudní dvory členských států).
- 14. 3. 2005 Politický systém ČR, členských států EU a formující se politický systém EU (politický systém, složky, politické strany na úrovni státu a EU).
- 21. 3. 2005 Úvod od studia správního práva a veřejné správy. Správní právo (pojem a charakteristika, vnitřní členění) a veřejná správa (pojem a charakteristika, vnitřní členění) Prameny správního práva a normy správního práva. Subjekty správního práva a správněprávní vztahy. Základy organizace a činnosti veřejné správy a jejich právní regulace v ČR a v Evropě.
- 4. 4. 2005 Základy správního práva trestního (správně právní odpovědnost a odpovědnost za porušení norem správního práva, správně právní odpovědnost za přestupky; procesní aspekty správního práva trestního, specifika tzv. přestupkového řízení). Záruky zákonnosti ve veřejné správě – charakteristika a základy správněprávní regulace. Úvod do tzv. evropského správního práva.

11. 4. 2005 Finanční právo jako samostatné právní odvětví. Odvětvotvorná kritéria (předmět právní regulace, metoda finančně-právní regulace, systémová charakteristika finančního práva a jeho společenská akceptace). Postavení finančního práva v systému práva České republiky a v Evropě.
18. 4. 2005 Zásady finančního práva a jeho tvorby. Obecné principy finančního práva. Prameny finančního práva ve formálním a materiálním smyslu. Nenormativní akty finanční správy. Realizace a interpretace finančně-právních norem.
25. 4. 2005 Pojem trestního práva hmotného a jeho vnitřní struktura (obecná a zvláštní část). Funkce trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu). Základní zásady trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu). Základní instituty trestního práva hmotného (přehled z hlediska viny a trestu). Trestní právo hmotné a trestní právo procesní, ústavní právo, správní právo trestní. Trestní právo mladistvých. Prameny trestního práva hmotného a jejich výklad. Nálezy Ústavního soudu a mezinárodní smlouvy podle čl. 10 Ústavy ČR z hlediska pramenů trestního práva hmotného a jejich výklad.
2. 5. 2005 Vybrané základní zásady trestního práva hmotného. Vybrané základní instituty trestního práva hmotného (trestný čin dospělého, provinění mladistvého, pachatel trestného činu, provinění, zavinění a jeho formy, formy páchaní trestného činu, nutná obrana, krajní nouze, trest a ochranné opatření ukládané dospělému, opatření ukládaná mladistvým).
9. 5. 2005 Pojem trestního práva procesního a trestního řízení (předmět trestního práva procesního a trestního řízení, předběžné otázky, prameny trestního práva procesního, trestní právo procesní v systému práva, systém trestní spravedlnosti, ústavněprávní východiska a význam nálezů ÚS ČR). Základní zásady trestního řízení, pojem, systém a funkce. Subjekty trestního řízení (úkoly a soustava státního zastupitelství, úkoly a soustava orgánů přípravného řízení, úkoly a soustava trestních soudů). Obviněný a obhájce. Zajištění osoby obviněné, podezřelého a opatření osob a věcí důležitých pro trestní řízení. Dokazování v trestním řízení.
16. 5. 2005 Průběh trestního řízení (pojem stádií trestního řízení, postup před zahájením trestního stíhání, vyšetřování, zkrácené přípravné řízení). Řízení před soudem (předběžné projednání obžaloby, hlavní líčení, veřejné a neveřejné zasedání). Přezkoumávání rozhodnutí v trestním řízení (pojem opravných prostředků, klasifikace opravných prostředků, principy opravného řízení, účinky opravných prostředků). Řádné opravné prostředky (odvolání, stížnost). Mimořádné opravné prostředky (dovolání, obnova řízení). Zvláštní způsoby řízení (obecné výklady, řízení proti mladistvým, řízení proti uprchlému, řízení před samosoudcem, zjednodušené soudní řízení, trestní příkaz, podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání, řízení po zrušení rozhodnutí nálezem US).

Program seminářů

-

Základní literatura

- Kadečka, S. – Průcha, P.: *Správní právo – obecná část. Multimediální učební text. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004.*
- Klíma, Karel. *Ústavní právo. 2., rozšířené vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2004. (V rozsahu redukce pro studující v programu Evropská hospodářská, správní a kulturní studia stanovené přednášejícím.)*
- Klíma, Karel. *Ústavní právo Evropské unie. 1. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2003. (V rozsahu redukce pro studující v programu Evropská hospodářská, správní a kulturní studia stanovené přednášejícím.)*
- Kratochvíl, V. a kol.: *Trestní právo hmotné – obecná část. 3. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2002. (V rozsahu redukce pro studující v programu Evropská hospodářská, správní a kulturní studia stanovené přednášejícím.)*

- Malenovský, J.: *Mezinárodní právo veřejné: jeho obecná část a poměr k vnitrostátnímu právu, zvláště k právu českému*. 4. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004. (V rozsahu redukce pro studující v programu *Evropská hospodářská, správní a kulturní studia stanovené přednášejícím*.)
- Mrkývka, P. a kol.: *Finanční právo a finanční správa*. 1. díl. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. (V rozsahu redukce pro studující v programu *Evropská hospodářská, správní a kulturní studia stanovené přednášejícím*.)
- Nett, A. a kol.: *Trestní právo procesní. Multimediální učební text*. 1. vydání. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005.

Zkouška

Zkouška má písemnou a ústní část. Písemnou část zkoušky představuje zpracování odborné práce na zvolené téma (*odbornou práci na zvolené téma, sepsanou v rozsahu 12 – 15 normostran v souladu s publikovanou směrnicí děkana Právnické fakulty MU v Brně, se ověřuje schopnost studenta formulovat ucelený odborný text, pracovat s odbornou literaturou, jakož i aplikovat získané vědomosti*). Téma odborné práce je nutné zvolit (v IS MU) nejpozději do 31. 3. 2005. Ústní část zkoušky představuje obhajoba zpracované odborné práce a prezentace znalostí jednotlivých právních odvětví vyučovaných v rámci předmětu k dotazům zkoušejícího kladeným s ohledem na zvolené téma odborné práce.

V Brně dne 10. února 2005